

Szerk...
 Templom... sz.
Kiadóhivatal:
 Sándor régens-u. 33.
 Sürgőnycim: „Délbácska“
 Telefonszám: 137.

DÉLBÁCSKA

Előfizetési árak:
 Egy hóra - 15 dinár
 Negyedévre - 45 dinár
 Félévre - 90 dinár
 Egyes szám ára
75 PARA.

NOVISAD, 1922 május hó 3 | POLITIKAI NAPILAP | III. évf. 93. szám Szerda

A háború

kitörésének idejére emlékeztet az a hang, amelyen a francia sajtó tárgyalja néhány hét óta az eseményeket. A francia sajtónak nagy gyakorlata és tiszteleltreméltó multja van a háborus uszítás terén, de 1922. tavaszát ma Európában senkise sem ítéli meg úgy, hogy elbirna egy újabb vérözönt. A francia agresszivitás és fokozott türelmetlenség napról napra feltünőbb magámaradottsággal verkszik Párisból Genuáig Európa békéje ellen. A hang, amely minden mondatban kétszer említi meg a fegyvert, a megvetés és az „utálat“ amellyel a „bocheokról“ nyilatkozik a nacionalista türelmetlenség, unott és gyűlölt modor ma már a kiábrándult Európában. A francia hetilapok gyűlölettől izzó hangját hiába fedezi a hivatalos politika és keljen bár nemes versenyre Poincaré Clemenceau szellemével, a vén „tigris“ késői örökében nem fogja tudni elhittetni, hogy Franciaországot és Európa békéjét csak a fegyvert biztosíthatja. A háboru és a gyűlölet propagandájának vad tobzódása metelyezi meg ma a francia levegőt, ahol még érzik a vér szaga, ahol még emlékeznek a sebesült-szállító vonatokra, ahol még vannak temetlen lövészárkok. Vagy nincsenek e megtépett testü rokkantak, szomorú özvegyek és apátlan árvák Poincaré házjában, akik riadt sikortással figyelmeztetnék Európa új corsának intézőit, hogy: nem lehet többé fegyvert fogni és vért ontani? A francia gondolatok országutján soha nem bakkan föl ez a szomorú mementó? Nincsenek-e katonasírok, éhezők, rongyosok, megtépettek és nincsenek-e már temetetlen lövészárkok az Angonneok erdeiben? Még négy esztendő sem mult el a világháboru borzalmai óta és már újra bele lehet dobni Európa közvéleményébe az intőzatos szót: háboru... Vajjon hogyan gondolkodnak a francia koponyákban, hogy az idegek és az akarat nem lázadnak a borzalmak új lehetőségei ellen? Milyen agyonmérgezett lehet az a közvélemény, amely nem söpör végig azon a forumom, ahonnét újra halálba masirozó milliókat akarnak dirigálni? Es milyen lehet az a sajtó, amely mindennap tud áldozni a gyűlölet olárán? Hiszi-e vajjon osztatlanul a francia közvélemény, hogy az a politika, amellyel kudarcot vallott Poincaré Genovában, megmenti Franciaországot? Egyelőre csak az angol szövetséges készül faképnél hagyni a franciákat, akiket — egy új háboru felelősségeért — cserben fog hagyni a kulturemberiség is... És a magamaradó Franciaország elveszti a háborut az új hadüzenet előtt.

Oroszország visszautasítja az antant memorandumot

Benes közvetít az antant és Oroszország közt — Az angol és francia álláspont küzdelme — Oroszország és a versaillesi béke

Genova, máj. 2. Tegnap délelőtt szövegezték meg véglegesen a nagyantant memorandumát, amelyet Oroszországhoz intéznek. A memorandum több pontból áll és ezekben az antant részletesen kifejti álláspontját az orosz kérdésben.

Az orosz delegátusok nem fogadják el az antant memorandumot mert az nem tartalmaz garanciákat az Oroszországnak nyújtandó gazdasági és pénzügyi segélyre vonatkozólag midőn a 20 millió font sterlings hitelről intézkedik.

Ez Oroszországot nem elégti ki mert ez nem jelentheti Oroszország rekonstruálását.

Orosz körökben és az antant körében is az a hangulat, hogy az orosz kérdésben nagyon nehéz lesz a meg egyezés.

Az oroszok azonban még mindig megkísérlék az ellentétek kiküszöbölését. Ez okból tárgya t tegnap Csicserin hosszabb ideig Benessel is. Benes az ösz-

szekötő Német—Oroszország és a nagyantant között. A Benessel folytatott tárgyalások kapcsán Csicserin kijelentette, hogy Oroszország nem ír alá semmi olyan szerződést, amelynek feltételeit nem teljesítheti. Oroszország a versaillesi szerződés megváltótatására sem kíván befolyást gyakorolni, de ezzel szemben követeli, hogy az antant de jure ismerje el a szovjetet.

Az orosz kérdésben még mindig fennáll az éles ellentét Lloyd George és Barthou között. A konferencia körében az a vélemény, hogy a szovjet ügyében csak akkor érnek el eredményt, ha Barthou visszatér Párisból. Ekkor is csak két eset áll fenn, vagy elfogadja Franciaország Lloyd George engedékeny politikáját és akkor létrejön a megegyezés az orosz kérdésben eddigi állásfoglalása mellett és akkor ennek még beláthatatlan következményei lesznek.

Jugoszlávia Franciaországgal közösen jár el az orosz kérdésben

A szovjet elismerésének kérdése a minisztertanácsban — A rapallói szerződés végrehajtását követeli Jugoszlávia

Beograd, máj. 2. Nincsic Mommiló külügyminiszter tegnap Pasics miniszterelnököt felkereste lakásán és vele hosszabb tárgyalást folytatott. A miniszterelnök Nincsicet instrukciókkal látta el a genuai konferenciára.

Délután minisztertanács volt, amilyen a genuai konferenciáról és az Olaszországgal folytatott tárgyalásokról tanácskoztak. Nincsic külügyminisztert megbízták, hogy az olasz delegátusok-

kal tovább is folytassa a tárgyalásokat, azonban követelje a rapallói szerződés integrális végrehajtását és abból semmit sem engedjen. Különösen a Baross kikötőre és Fiuméra vonatkozó kérdésben tartsa magát a rapallói egyezmény pontjaihoz.

Ezután a szovjet kormány elismerésének kérdésével foglalkozott a minisztertanács. Ebben az ügyben a kormány álláspontja a következő:

teljes egészében acceptálni kell Franciaország álláspontját, összhangban a kisantant többi államaival. Általában Jugoszláviának a nagyantattal szoros együttműködésben kell lenni és azt tenni, amit a nyugati hatalmak tesznek.

A demokraták elégedetlenek Kumanudival

Beograd, máj. 2. A demokrata párt főbizottsága ma délelőtt ülést tartott a párt helyiségében. Az értekezlet párt kérdésekről tárgyalt és az esetleges kormány rekonstrukcióról. Demokrata körökben nagyon elégedetlenek a párt néhány miniszterével, különösen Kuma-

nudi Koszta pénzügyminiszterrel. Epen azért nagy érdeklődéssel tekintenek Kumanudi hazaérkezése elé, mert nincs kizárva, hogy a pénzügyminiszter itthoni tárgyalásai esedékessé teszik a váltságot.

Belerepült a házasságba

Egy kolozsvári v haros éjszaka következményei

Kolozsvár, május 2 (Saját tud.) Szinte hihetetlen történet fejlődött be a napokban a sepsiszentgyörgyi anyakönyvvezető hivatalában. Az eset, amely vigjátéktemának is beillenek, a következő:

Spora Ölon zilahai közismert kereskedő, két hónappal ezelőtt kolozsvári bevásárló utja alkalmával iteni ismerős kereskedőársával nagy dártdót rendezett. Reggel, a mulatozások végeztével, derűs hangulatban barátai kocsiába ültek, hogy a kocsi tegye fel a Zilah felé induló vonatra. A mánoros ember a szamosvölgyi vasút helyett a bukarest felé induló személynovonába került, ahol miadjárt el is ault. Kolozsvár és Apahida között a kocsiz, ak a jegyet vizsgálta, észrevette, hogy utasa rossz vonatra szállt, felkötötte a Szamosfalvára leszállította. Az utasok megmondták neki, hogy várjon türelemmel, másfél óráig belüli Szamosfalvára érkezik a szamosvölgyi vonat s azzal tovább folytatja útját. Szamosfalván tudvalevőleg semiféle váróterem nincs, úgy hogy történetük hőse a szabad ég alatt volt kénytelen az időt tölteni. Hogy a szesz a fejéből egy kicsit kioldotta, a vonat érkezéséig a Kolozsvár felé haladó országúton sétára indult, ahol a katonaságnak hatalmas repülő hangjai vannak. A repülőtelepra ép akkor készült az egyik pilóta felszállni, aki megátva a dűledező alaxot, tréfából kérdezni kezdte:

— Nem jön repülő?
— Ezeröttszáz lelt adok, ha haza visz, — felelt az utas, kapva a jó alkalmat.

A pilóta a jó üzletnek nem azart elrontója leant. Spora a pénzt előre befizette s tölelhetős fürgeséggel fölpatant a gép padárra.

Spora O. áhzentgyörgyön lakó születhez akart menni. A pilóta a térképről nézte ki az utat. A román nyelvű térképről azonban Sepsiszentgyörgy városát választotta ki s oda vitte utasát.

Az állomás megétel térségen szállítottak le. Spora Sepsiszentgyörgyön az állomáson kocsiába ült s nem véve észre a fatális févedést, szű elnek az O. áhzentgyörgyi címét mondta be: Csiki-utca 44. A kocsi el is vitte, mert Sepsiszentgyörgyön is van ilyen utca. Spora, aki még mindig az éjjel elfogyasztott nagy-menyiségű szesz hatása alatt állott, vagy inkább dűbögött, kiszállva a kocsiból, bebetorkált a kocsi támogatása mellett a hába. Kora reggel volt még, a hában mindenki aludt és hosszas dörömbölésére nyitottak csak ajtókat a csodálkozó háziak.

— Repülőgépen jöttem hozzátok Kolozsvárról látogatóba.

A háziak erre azt hitték, hogy ismeretlen kolozsvári rokonuk látogatta meg őket, szivesen fogadták és bevezették a vendégszobába, ahol azonnal lefeküdt és boldogan aludt másnap délig. Ekkor aztán kiderült a helyzet. Sűrű bocsánatkérések között távozott el a repülő vendég a vendégszerető házból. Másnap lamét meglátogatta a család, hogy most már teljesen józan fejlel mondja el kalandját, de meg azért is, mert a családnál egy nagyon szép, fiatal tizenyoic éves leányt ismert meg. A második látogatás alkalmával megbarátkoztak egymással a fiatalok. Spora hazatézott: de levelet írt, a leány felelt, a levelezés vége az lett, hogy elmentek Sepsiszentgyörgyön az anyakönyvvezetőhöz.

Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár
Novisad — Ujvidék

DEVIZAVÉTELEKET

az új rendelet alapján
EREDETI TŐZSDEI ÁRFOLYAMON
a legkulánsabban teljesít.

Ujabb kölcsönhírek

A dinár árfolyamamelkedésének oka — Kumanudi holnap jön Beogradba

Beograd, május 2. Kumanudi Koszte pénzügyminisztert tegnap este várják, de nem érkezett meg. Valószínűleg csak holnap jön Beogradba, hogy beszámoljon a kölcsön ügyében folytatott tárgyalásairól.

A kölcsönnel kapcsolatban egy előkelő személyiség a következőket mondotta munkatársunknak. A külföldi kölcsönre vonatkozólag eddig két ajánlat érkezett: Egy angol pénzcsoport négy

milliárd dinár készpénzt ajánl elfogadható feltételek mellett. A Morgan-csoport 40 millió dollár készpénzt ajánl 7 1/2% kamattal és nem követel semmi concessziót.

A kölcsön hírével kapcsolatos a dinár emelkedése a külföldi tőzsdéken. Beogradi pénzügyi körökben azt hiszik, hogy a javulás több napig fog tartani. Különösen akkor, ha a kölcsönről elterjedt hírek megfelelnek a valóságnak.

Viszontagságok egy fürdő körül

Amikor hideg fürdőt kap egy rheumatikus

(Saját tud.) A története, amely jól kezdődik és majdnem humorosan végződik, éppen nem mladenepi és könnyen bekerülhet a józsi adonák közé. Hős: a Sloboda kávéház fizetőplacé, ainek rheumatikus bántalmal lével, a Muskásbiztosító pénztár orvosa az Arlézi-fürdő ingyenes látogatására adott igazolványt azzal, hogy a fürdő orvosával is vizsgálta meg magát. A lefogalt fizetőplacér egy kollégiját küldte ki a fürdőre, hogy onnét az ingyenes fürdőlátogatásra jogosító jegyeket elhozza.

A kolléga gyanúlanul jelentkezett dr. Wiltnél, az Arlézi-fürdő főorvosánál, ahol szükség lével rá — bemondta, hogy ő a Sloboda fizetője. Annak rendje és módja szerint megvizgálták. Hamarosan kiderült, hogy az egyik szemével is baj van. Ebből valami por, fecskendeztek be, végigkopogatták a térdeit, a málkasát, megvizgálták a tüdejét és végeredményben megállapították, hogy a placér idegél nincsenek teljesen rendben. A gyógyszer: hideg fürdő. A paciens ezt rögtön meg is kapta. A rögtön kurálás után kapott egy utaványt tizezeri látogatásra, amely alatt kizárólagosan 16 fokos hideg fürdőt használhat csak. A didergő „betez” vacogva hagyta el a fürdőt és a kellő méltatlankodás kíséretében adta át a fizetőnek az ingyenjegyeket.

A „főu.” ainek a reumája természetesen azóta sem javult, most azon gondolkodik, hogy vegyen e hideg fürdőt, vagy sem? A kénytelen orvosi vizgán keresztülment placérról, — aki a sziveségből kifolyólag kénytelen volt tudomásul venni a saját betegségét — egyelőre nem tudal, hogy indí-e kártérítési pört a fizetőplacér ellen.

LEGUJABB

Nincsics Genovába utazott.

Beograd, május 2. Nincsics külügyminiszter tegnap este 11 órakor az expresszel Genovába utazott.

Mi okozta a bitolji robbanást?

Bitolj, május 2. A bitolji robbanás okának felderítésére kiküldött belügyminiszteri bizottság előtt a vizgálat folyamán a 48. gy. e. II. zászlóalj III. századának egy katonája azt a vallomást tette, hogy rosszul vert be szöget egy robbanó anyaggal telt dobozba és ez okozta a robbanást.

Előkészület az esküvőre

Beograd, május 2. A király esküvőjét előkészítő bizottság felszólítást intézett a város lakosságához, hogy mindenki jelentse be mennyi vendég részére biztosíthat helyet lakásában. Egy külön nőkből és férfiakból álló bizott-

ság bejárja a házakat és a helyszínen írja össze, mennyi idegent lehet elhelyezni.

Tárgyalják a költségvetést

Beograd, május 2. Ma délután parlamenti pénzügyi bizottság tartott ülést, amely este fél hétig tartott. Az ülésen Velykovics Voja elnökölt és a budgetről tárgyaltak.

A bizottság tagjai körében az a vélemény, hogy a rendes költségvetést minél előbb a parlament elé kell terjeszteni és megszüntetni a tizenkettedekkel való további kormányzást. A budgetet a jövő hét szerdájáig letárgyalják, mert minden nap egy egy miniszterium költségelöirányzatát fogadják el.

Tőzsde

Beograd, május 2. Francia frank —, osztrák korona —, Csehszlovák korona 126 50, lelt —, London 284 50, Paris 590, Newyork 63 —, Genf 12 45, Milanó 341, Prága 128 50, Berlin 22 90, Bécs 0 81, Bukarest —, Budapest 8 79, Szanóki —.

Zürich, máj. 2. Nvítés. Berlin 181, Newyork 515, London 22 75, Paris 47 45, Milanó —, Prága 10 50, Budapest 67 1/2, Zagreb 185, Varsó —, Bécs 6 1/2, bélyegezett 6 1/2.

Novisadi terménytőzsde. Buza báccsal kereslet 412 5, szerbiai kínálat 402 5. Rozs kínálat 300. Árpá báccsal kínálat 305. Zab báccsal kínálat 292 5, kereslet 290. Tengeri báccsal kínálat 287 5, kereslet 282 5 kötés 287 5, bennati kötés 286 5. Bab fehér új kínálat 275. Liszt nullás kínálat 587 5, kereslet 575, kenyér kínálat 500. Sertészsir ab Bácska 2050.

APOLLO MOZGÓ

MÁJUS 3

Bájós napsugár.

Életkép 4 felvonásban.
Főszereplő: MARY OSBORN.

Butor eladás.

Egy original Singer-varrógép, egy nagy tükrös előszoba szekrény, 2 világos modern szekrény, különböző háztartási eszközök azonnal eladók Novisad, Željeznička-ulica 62. sz. a.

Május elsejei meglepetés egy osztrák szociáldemokrata vezérnek

Bécs, május 2. (A „Délbácska“ bécsi szerkesztőségétől.) Az osztrák keresztényszocialisták május elsejére kellemetlen meglepetésben részesítették Renner Károly volt kancellárt, az osztrák szociáldemokrata párt ismeretlen vezérét. Renner az osztrák köztársaság első kancellárja volt és az osztrák császárház megdöntésében és elűzésében nagy szerepet játszott.

Később is ő vezette az osztrák szociáldemokrácia harcait a Habsburgok ellen és most május elsején kikelt avval a propagandával szemben, amely a Habsburgokat vissza akarja hozni Ausztria trójára. Az osztrák monarchisták azonban éppen május elsejére egy kicsit leleplezték Renner régebbi magatartását. Renner, aki a legkiválóbb osztrák publicisták közé tartozik, ugyanis néhány év előtt könyvet írt Ausztria jövőjéről „Österreichs Erneuerung“ címen.

Ebben a könyvben, annak 34 oldalán — miként most ezt az osztrák monarchisták felfedezték — Renner a következőket írta:

„Az az állítás, amelyet oly sokszor hallunk, hogy ez a monarchia nem egyéb az uralkodóház hatalmi alapításánál és nem reprezentál egyebet, mint az uralkodóházat, igen felületes és diákos megállapítás. Méltó ahhoz a történelmi felfogáshoz, amely az emberiség történetében csak egy maroknyi személy és néhány család szabad és önkényes mozgalmát látja. Az, hogy a monarchia ma úgy áll fenn, miként fennáll, gazdasági érdekeken alapul. A legkülönbözőbb ideológusok évtizedeken át küzdöttek ez ellen. Ennek nem szabad megismétlődnie. A jövődöntők nem szabad a múlt üres és unalmas repriméjévé lenni. Mindenkinek meg kell tanulnia, hogy ennek a birodalomnak szilárdan és oszthatatlanul fenn kell maradnia és hogy ennek a birodalomnak, mint nemzetiségi államnak existenciális jogosultsága van“.

E leleplezés kapcsán az osztrák legitimisták és általában a konzervatív elemek szemrehányást tesznek a választóknak, hogy az összeomlás után erre az emberre bízták Ausztria sorsát.

Renner a kellemetlen május elseji leleplezést, legalább is nyilvánosság előtt nem veszi nagyon tragikusan és a szociáldemokraták azt felelik, hogy akkor a helyzet egész más volt és ehhez egy szocialista vezérnek is alkalmazkodnia kellett. Az „Arbeiter Zeitung“, a szociáldemokraták központi közlönye a leleplezésről azonban egyáltalán nem vett tudomást. Szemere Pál.

Sakkverseny

A novisadi sak klub által rendezett házi és bajnoksági sakkverseny, mely április hó 2-án kezdődött érdekes és izgalmas küzdelem után folyó hó 30-án befejeződött.

Tekintettel arra, hogy már több mint 20 éve nem volt Novisadon ilyen nagyarányú sakkverseny, számos érdeklődője volt a tornának, kik naponta a kora délutáni óráktól kezdve az éjféltől 1, sőt 2 és fél 3-ig tartó versenyt kitartóan végig nézték.

A versenyzők 2 osztályba soroztattak; az I. osztályú bajnoki csoportban 11, a II. osztályban pedig 35 versenyző vett részt.

A bajnoksági versenyen I. és II. díjat 16 ponttal közösen Niciphor Sándor és Ognjanovic Zsarko nyerték meg.

Niciphor rutinizott régi torna játékos, Ognjanovic megfontolt nyugodt játékos és nagy teoretikus tudással rendelkezik.

A két I. díjas után a harmadik helyre 15 ponttal Rozenberger Sándor került ki a torna egész lefolyása alatt az elsők riválisa volt és ha a teoretikus tudását fejlesztte úgy minden reménye meglesz a legjobb sikerre is.

A IV. helyen Kramer Gyula áll 13 és fél ponttal, ki sakk képzettségével és jól meg-alapozott játékaival több eredményt ért volna el, ha nagyobb gyakorlattal rendelkezik a mit elegáns és szellemes stílusával többször be-bizonyított.

Az V. helyre 10 és fél ponttal Bizán László került, Bizán a versenyzők Odiseusa és egyik legérdekesebb játékosa ki szellemes támadó játékaival sokkal jobb eredményt ért volna el, ha játszmáit el nem könnyelműsködi.

A VI. helyre Lichtner Mór került 10 ponttal, nyugodt és megfontolt játékos és a favoritoknak több ízben nehéz gondot okozott.

A VII. helyre Mesterovics Bosko került 9 ponttal, szellemes és szívós játéka a verseny-

zök elhelyezését erősen befolyásolta.

A VIII. és IX. helyre 7 és fél ponttal Rajkovic Jovan (klub elnöke) és Györki János kerültek, előbbi nem annyira a helyezésre mint a kellemes játéka törekedett.

2 és fél ponttal Baranyal és Traunkonl zárják le a bajnoki versenyzők sorát.

A II. csoport melyen 35 versenyző vett részt az I. díjat Bokor Ernő a II. díjat Longaver Károly és a III. díjat Lucijanovic Hugó nyerték.

Május 29. 30. és 31-én soroznak

Az 1902. évfolyam és az 1890-1901. évfolyamok alkalmatlanjainak sorozása

Tegnap érkezett meg a novisadi katonaugyosztályhoz az ezidei sorozásokra vonatkozó végleges utasítás, mely pontosan felsorolja a helybeli és vidéki sorozások dátumát, az állítási bizottságok összeállításának idejét és szabályozza a sorozások előtt megteendő összejárásokat.

Az utasításnak megfelelőleg már meg is történtek a szükséges lépések. A katonai ügyosztályon már egybe vannak állítva a hadkötelesek, legutóbb megtörtént a revideálás is és az ismeretlenek lajstromra-vezetése, kiírták már a sorozási íveket is és végül bevezették a legfiatalabb korosztályt az állítási könyvbe. Vannak még ugyan kitöltetlen rovatok, ezek azonban csak azért állnak üresen, mert az illetők a jelentkezések alkalmával nem tudták felmutatni a kellő okmányokat, vagy pedig oly kérdést tartalmaz, melynek a sorsa csak a sorozáskor fog eldőlni.

A sorozások május 29-én, 30-án és 31-én lesznek. A három napon át nemcsak az 1902-ben született szláv és nemszláv hadköteleseket sorozzák hanem az 1890—1901 korosztálybeliek közül

mindazokat, akiket az előző sorozásokon alkalmatlanoknak találtak.

Egy régebben kiadott rendelet részletesen ismerteti azokat az okmányokat, amelyeket a sorozás alkalmával ajánlatos elvinni.

A rendelet szerint az ujonc szerezzon be egy igazoló írást arról, hogy mikor nősült ő, vagy valamelyik idősebb családtag, vagy arról, hogy mikor vált meg a családtól és mióta él külön háztartásban.

Vigye magával a saját és az idősebb családtagok (bátyjainak, atyjának) adókönyvecskéit és bizonyítványt, vagy ennek hiányában három tanu által aláírt írást, az idősebb családtagok katonai szolgálati idejéről. Végül a munkára alkalmatlan, keresetképtelen családtagokat hozzák a sorozás alkalmával a bizottság elé.

Mindezen írásoknak beszerzése igen ajánlatos, mert ezeknek alapján redukálhatják is a katonai szolgálat idejét.

A bevonulás idejéről eddig még semmi bizonyosat nem tudnak a katonaugyosztályon.

Pezsgős poharak a konferencia fölött . . .

Genua, május 2. (A Délbácska genuai konferenciára kiküldött tudósítójától.) A német—orosz válság kedvező elintézése után a mai este az ünnepelés volt. Genua városa nagy ünnepi fogadást rendezett a konferencián résztvevő delegátusok és újságírók tiszteletére a palazzo Bianco-ban. Az estély fél tízkor kezdődött, de már egy órával azelőtt sűrű tömeg helyezkedett el a palotához vezető útvonalon. A genuaiak különös szenvedéllyel kísérik figyelemmel mindazt, ami a számukra a konferenciáról látható és megközelíthető. Kilométeres katonai kordon tartotta szabadon az utastet a felvonuló kocsik és autók számára, amelyek a Via Garibaldi keskeny útvonalán így is megtorlódtak, úgy hogy csak lépésben haladhattak tovább és nagy hosszadalmasan tehetők le utasikat a palazzo Bianco bejárójá előtt. A nemes renaissance stílusú palota teljes fényben és oly pazar virágpompában várta a vendégeket, amilyent ez évnek ebben a szakában csak a Riviera tud produkálni. A termék bejárójánál a tanácsnokok küldöttsége élén Ricci polgármester fogadta az érkező delegátusokat. Félórával a kitűzött idő előtt már mozogni alig lehetett a termekben, frakkos urak és estélyi ruhás hölgyek tömegében, száztíz nyelv zsongásában elkábuló idegekkel az ember a fától nem látta az erdőt. Ami más szóval azt jelenti, hogy bár mindenki az európai hírességekre, a kongresszus primadonnáira lett volna kíváncsi, mindenki csak a körülötte nyüszgő tömeget látta és tekintetével hiába kereste a notabilitásokat. Pedig Lloyd George kivételével mind itt voltak. Lloyd George kimente magát azzal, hogy a mai nap nagyon kimerítette s ezért nem vehet részt az ünnepélyen. Az angol miniszterelnöknek minden

joga meg volt arra, hogy a fáradtságára hivatkozzék, hiszen ma volt a döntő finische az orosz—német szerződés nyomán támadt konfliktus elsimításának. Az ünnepélyen azonban várták és keresték és az emberek nyilvánvalóan a nagy tömeget okolták azért, hogy nem tudták főfedezni a konferencia legérdekesebb emberét. Közben a tolongó tömegen keresztül törő inasok az emberek feje fölött pezsgős poharakkal és fagyaltal megrakott tálcákat hordoztak. Egy-egy tálcá körül gyűrűző mozgás támadt addig, amíg az utolsó pohár pezsgő és az utolsó tányér fagyalt is el nem tűnt róla. Közben az egyik diszteremben Ricci polgármester üdvözölte Genua vendégeit.

— Genua — mondotta — mindig érezte, hogy a világnak milyen szüksége van a békére. Annak az érzésnek, amellyel ez a város a vendégeit fogadja, hű kifejezője az a föllírás, amelyet 1160-ban helyeztek el a város kapuján: „Ha békét hozol, átléphetsz ezen a kapun.“ Ha háborút akarsz, szomorúan és legyőzötten fogsz visszatérni.“ A polgármester a régi mondást azért idézte, hogy tanuljon belőle a genuai konferencia és komolyan lásson hozzá Európa igazi békéjének a megteremtéséhez. Azonban a régi szavakból a régiek sem tanultak, amit az is bizonyít, hogy éppen elegendő háború volt 1160 óta. A polgármester még beszélt, az ünnepély javában folyt, amikor a résztvevők egy része kezdett elszállingózni. Nemsokára ismét egyre sűrűbben és sűrűbben tükköltek végig az autók a Via Garibaldi. Azt hiszem, az autókban mindenki azt az impressziót vitte magával, hogy nagyon fáradt, még mindig zug a feje a tömeg zsongásától és nagyon jó lesz minél előbb ágyba kerülni.

A zsilvölgyi borzalmas bányaszerencsétlenség

A zsilvölgyi borzalmas szerencsétlenségről, a lapényi bányakatasztrófiáról röviden már beszámoltunk. Száz és egynéhány magyar munkás tragédiája egész Erdély közönségét megráta.

A szerencsétlenség okáról és a szivertépő vizontlátásról még a következőket jelentik:

Reggel hat órakor százhárom munkás szállt le a zsilvölgy-urikányi bánya Aranka nevű tárnájába. A munkásokat itt is, mint mindenütt két csoportban eresztik le hatalmas lifteken a mélységbe. Az egyik csapat reggel hatól van lenn este hatig. Ekkor váltják fel őket az éjszakaiak. És ez így megy napról napra. Tegnap délután 1 óra 25 perckor egyszerre két tárnában robbantottak. A véletlen folytán mindkét esetben elfelejtettek bányalégvizsgálatot tartani, azaz kikélni azt, hogy a robbantás folytán e állott légnomás és gázkicserélődés lefolyására eléggé mentes-e a tárnák levegője a folytonosan képződő széndioxidtól. Az pedig, hogy a mentés alkalmával, majdnem valamennyi munkást ott találtak meg a központi tárnanyílás közelében, szintén annak a körülménynek tulajdonítható, hogy a munkások a robbanás veszedelme elől elhagyva az oldaltárnákat, a távoleső centrumban gyülekeztek össze.

A katasztrófáról Marosi bányafeleügyelő így számol be:

— A gyár vezetősége pontosan tudja, hogy hány ember dolgozik a tárnában. Százhároman voltak. A robbanás után, amely valószínűleg elővigyázatlanságból keletkezett, mert nem vizsgálták meg a robbantás előtt, hogy van-e bányalég, azonnal hozzáfogtunk a mentéshez. Addig nem nyugodtunk, míg az összes munkásokat elő nem hoztuk. Legnagyobb részüket sajnos halottnak. A többi tárnákban a robbanás hatása hála Istennek nem hatott el. És hogy valami baj itt ne történhessenek, erre nézve megtettük a szükséges óvintézkedéseket. Az igazgatóság legelső feladata természetesen az, hogy a temetés után azonnal intézkedjék a szerencsétlen áldozatok hozzátartozóinak sorsáról. A májordik kérdés a vált-

lajat anyagi kára. Ez ma még felbecsülhetetlen. A három millió lelt azonban okvetlen meghaladja. Az Aranka tárna teljesen szét van rombolva. Hónapokig ide munkás be nem teheti a lábát.

Hogy a robbanás dörgő visszhangja milyen hatást váltott ki a föld felett, azt leírni lehetetlen. Egyszerre az egész helység lakossága a többi tárnák rémült munkásai mind ott voltak az Aranka tárna lejárójánál. Köztük a jajveszékélő asszonyok, öreg özshajú anyák, hajadoná serdült leányok, öreg szülők és apró gyermekek. A bányász nép ösztöne, a foglalkozás átélt rengeteg baja, viszontagsága, azonnal megérzékeltette velük azt, hogy itt, most rettenetes tragédia történt. A jajgató sírás szörnyű kaoszusba, a pályatársak szivremelő férfizokogásába élesen hasított bele az ipartelep bugó vészszirénája. „Hívjátok élte az életteleneket adjatok lelket azoknak, kiknek szíve már megállott!” Orvosok jöttek, kéreges kezű bányászok mentősisakkal, mérnökök és hordágyvivők. Jajgató asszonyok agyattárcangoló jajgató tömegén hirtelen öntudatlan szepes hadán áttörni józanul, megfontoltan a vésziridatában valóban nehéz feladat! Rengeteg elismerés és dicséret illeti meg a sok odagyűlt orvost, műszaki embert és önkéntes segítőt, akik a veszedelem első jelére ott voltak az egész Zsilvölgyből, hogy segítsenek. Nagy ügyvel-bajjal sikerült helyre hozni a felvonókészülékét. És ezzel megkezdődött a legszörnyűbb látvány. A szétmárcangolt, összeégett testű szerencsétlenek fehozatala a mélységből. Elképzelhetetlen az az irtózatos szinjáték, ami kezdetét vette.

A halottak száma meghaladja a kilencvenet. A tizenöt súlyos sebesült közül reggelre tíz a lépényi kórházban meghalt. A többi öt állapota is a legviharosabb.

Vasárnap délután volt a lapényi football pályáról az áldozatok temetése. A szerencsétlenül jártak sorsa oly mély részvételt hangolta le az egész környék lakosságát, hogy a végzettségén rengeteg idegen ember is részt vett. Ugy a bányai igazgatóság, mint a petrosényi főszerelői bíróság a katasztrófa ügyében a legszigorúbb vizsgálatot indította meg.

Az ország kerületi felosztása

A hivatalos lap szombati száma hozza az ország kerületi felosztásáról szóló ukázi, amely az alábbiakban közölük:

Az első szakasz szerint az SHS állam területileg 33 kerületre oszlik és pedig:

1. Ljubljana kerület, Ljubljana székhellyel. 2. Maribor kerület, Maribor székhellyel. 3. Tengermelléki kerület, Karlovac székhellyel. 4. Zagrebi kerület, Zagreb székhellyel. 5. Osijek kerület, Osijek székhellyel. 6. Srijemi kerület, Vukovár székhellyel.

7. Bácskai kerület, Novisad székhellyel, ezen kerület alkotója Baranyamegye és Bácsmegeye a következő városokkal: Novisad, Sombor és Szabolca, a staribecseji, szabljai és itelli járások Starakanjiza, Senta és Staribecsej kivételével.

8. Beogradi kerület, Beograd székhellyel. Ezen kerülethez tartozik Beograd városa, továbbá a beogradi körből a szávamelléki és vracsevi járás, a Bánáthól pedig a paucsevói járás Paucsevó várossal, kovácskai járás, a velikibecskerek járás Veliki Becskerek várossal, a turszkanjizai és csenelli, szombolyai, turszkanjizai és velikakikindai járások, ez utóbbi Velika Kikinda várossal, Bácsmegeyéből a sentai, staribecseji, szabljai és itelli járások, Kács és Opazova községek, valamint Starakanjiza, Senta és Staribecsej városok.

9. Dauamelléki kerület Szmederevo székhellyel. Ezen kerületet alkotják a szmederevői kör, a beogradi körből a kosmajai, kolubari és grocsáni járások, a Bánáthól pedig a kovlai, belackvai, vrsaci, alibunari, zicsfalvai és itebjei járások.

10. Podilni kerület, Sabac székhellyel. 11. Valjevoi kerület, Valjevo székhellyel. 12. Sumadijai kerület, Kragujevac székhellyel. 13. Moravai kerület, Csuprija székhellyel. 14. Po-

zerováci kerület, Pozseorovac székhellyel. 15. Timóki kerület, Zajecsar székhellyel. 16. Nis kerület, Nis székhellyel. 17. Vrányi kerület, Vrány székhellyel. 18. Koszovói kerület, Priština székhellyel. 19. Skopljei kerület, Skoplje székhellyel. 20. Bregalnicai kerület, Stip székhellyel. 21. Bitolji kerület, Bitoly székhellyel. 22. Raskai kerület, Csacsa székhellyel. 23. Uzice kerület, Uzice székhellyel. 24. úruséváci kerület, Krusevac székhellyel. 25. Zecskai kerület, Bistuje székhellyel. 26. Spliti kerület, Split székhellyel. 27. Dobrovnik kerület, Dubrovnik székhellyel. 28. Tuzlai kerület, Tuzla székhellyel. 29. Serajevói kerület, Serajevó székhellyel. 30. Mostari kerület, Mostar székhellyel. 31. Travnik kerület, Travnik székhellyel. 32. Vrbasi kerület, Banjaluka székhellyel. 33. Bihacsi kerület, Bihacs székhellyel.

A 2. szakasz arról szól, hogy két vagy több kisebb kerület egyesülhet egy nagyobb kerületté. A végleges döntés ebben a kérdésben a kerületi szkupstinák hatáskörébe tartozik, azonban a tly kettős kerület lakóinak száma nem lehet több 800.000 nél.

3. szakasz. A kerületek lakosságának megállapításánál az 1921. december 31-ki összeírásokat kell alapul venni.

A 4-ik szakasz arról intézkedik, hogy egyes községek, illetve járások ezen rendelet életbelépése után számított 5 éven belül mostani kerületeikből kiválhatnak és egy más kerületbe olvadhatnak, ha ezt önkormányzati testületük, a kerületi szkupstina a belügyminiszter és a minisztertanács jóváhagyásával mondja ki. Öt év után ily változások már csak törvényi eszközökkel lehetségesek.

Az 5-ik szakasz a boszniai és hercegovinai kerületek egybeolvadásáról intézkedik.

A 6-ik szakasz szerint a körökre, megyékre, járások való mostani felosztás megmarad, amennyiben azok a kerületi felosztással

meg nem változtatták. Oly esetekben, ahol a kerületi felosztással egy kör (megye), járás (kötár), vagy község több kerület között oszlott fel, felhatalmazatik a belügyminiszter, hogy a minisztertanács jóváhagyásával megállapítsa azon járásoknak, községeknek és falvaknak székhelyét kívül esnek azon kerület, kör, illetve járás határain, amelyekhez most beosztattak.

A 7-ik szakasz a ljubljana és maribori kerületeket részletezi.

A 8-ik szakasz szerint Beograd és Zagreb városok az illető kerület főispánjainak lesznek alárendelve azzal, hogy Beograd város vezetősége továbbra is a belügyminiszterium közvetlen felügyelete alatt marad.

A 9-ik szakasz a rendelet életbelépéséről intézkedik és kimondja, hogy a rendelet a király aláírása után tíz érvénybe, kötelező ereje pedig a Szobene Novine-ban való megjelenése napján kezdődik.

A rendeletet a kormány valamennyi tagja aláírta.

HIREK

— A május 1. Novisadon minden külsősebb esemény nélkül zajlott le. A gyárakban és a közüzemekben szünetelt a munka. Az utca hétköznapi arculatán azonban semmit sem változtatott a munkásság ünneplése. Az összes üzletek nyitva voltak. Dolgoztak a hivatalokban is. A munkásság vasárnap délelőtt a Szlobodában tartott látogatói gyűlést, amelynek szónokai szerb, magyar és német nyelven méltatták a nap jelentőségét. A Szlobodából kisebb csoportokra oszolta a Hedi-szigetre vonultak ki az ünneplők. A rendőség egész nap készenlétben volt. Hasonló keretek között folyt le az ünneplés az ország összes városában. Rendzavarásról nem érkeztek jelentések.

— Jégeső. Tegnap délután 2 óra körül a Római Sándok állomáson innen a Jégeső szűcs sámban elverte a buzát és löherét. A heréből allig maradt valami. Estefelé Új idéket fenyegette a fekete felhő, de baj nélkül elment.

— A május 1. ajtatosság megkezdődött. Naponta este fél hét órakor van a litánia melyen közreműködnek a legszebb művészekkel a zárdai leányoktól növendékek, sőt városunk művészei is. Értésülésünk szerint Süveges Aranka művész is emelni fogja az ajtatosság fényét művészi talentumával. A naponta szüfolt templom élénk bizonyítéka népünk hűségének a május Királynéje iránt. Szombaton a német, vasárnap a magyar és sokak prédikáció a litániával egybekötve tartatik.

— A város közege. Az elmúlt héten Novisad város területén a következő ragályos megbetegedések fordultak elő: Tífusz régi beteg 1, maradt 1; sarlach régi beteg 2, maradt 2; malária új beteg 1, maradt 1.

— Nagy tűz Kamenicán. Vasárnap délelőtt nagy tűz pusztított Kamenicán, amelynek 5 ház és két melléképület esett áldozatul. A tűz színhelyére elsőnek a kamenicai csendőrszaktanfolyam 300 főnyi legénysége vonult ki Belica alezredes parancsnokságával és hozzáálltak az oltáshoz, mivel azonban csak egy régi községi fecskendőjük volt, sokat nem menthettek. Ezenkívül kivonult egy tengerész osztag is, amely szintén segédkezett az oltásban, a pétervárad katonai tűzoltóság 1 fecskendővel és 2 vízkocsival vonult ki, a pétervárad önkéntes tűzoltóság 15 emberrel, a noviszádi 6 emberrel vett részt az oltásban. A házak mind nádfedelek voltak a igen sok háziállat elégett bennük. A kár néhány százezer korona. Biztosítva egyik sem volt. A faluban azt beszélik, hogy a tűz a beocsnai vonat kikaplanó szikrájától keletkezett, ami valószínűnek is látszik, mert a vonat 8 órakor ment el Kamenica mellett a tűz pedig félórával később tört ki.

— Gőzgépközelők vizsgálója. A gőzgépközelők és gőzkazánfűtők vizsgáló-bizottsága a lokomobil gépközelők és fűtők vizsgálatát folyó évi május 13 án, június 10-én és július 1-én tartja meg. A kérvények az „Inspekcia Rada” Vel. Becskerek intézendők.

— **Selyemhernyó klostása.** Mindazok akik az idei selyemhernyó tenyésztéssel foglalkozni akarnak, azonnal jelentkezzenek a községi selyemhernyó kikötőknél mely a Vajdaságban majdnem minden községben megvan; ha netalán egy községben nem volna olyan kikötő akkor jelentkezzenek a legközelebbi községi kikötőnél, vagy a selyemtenyésztési felügyelőségél Novisad, Sombor, Titel, Zsabaly, St. Becsej, St. Vrbas Palánka, Subotica, Pancsevo, Kovin, B.-Crkva, Veliki-Beckerek.

— **Uj folyóirat a Vajdaságban.** Május első napjaiban „Uj Élet” címen új magyar nyelvű havonként kétszer megjelenő folyóirat indul meg Diósy Gábor szerkesztésében. A lap körül a vajdasági írók legkiválóbbjai csoportosulnak. A díszesen kiállított lap ára számonként 4 dinár lesz.

— **Akit Pasicsnak néztek.** Tegnap délután három ismert novisadi uriember autó Futakra rándult. A kirándulókat Futakon meglepetésszerű lelkes eljenzés fogadta:

— Éljen Pasics!

Hamarosan megállapítást nyert, hogy a kirándulók egyike meglehetősen hasonlít a miniszterelnökhez. Ez a megállapítás azonban az autó utasai között történt. Futakon, talán még most is azt hiszik, hogy a miniszterelnök járt ott május 2-én.

— **Kitüntetés.** Az általánosan ismert „Fruskagorac” pezsgőgyár és palackborkereskedő B. T. novisadi cég okleveles királyi udvari szállítónak nevezetett ki.

— **Vásár-hirdetmény.** A novisadi országos állat és kirakodó vásár 1922. évi május hó 20., 21. és 22-én a Pirosi-uton a református temető mellett fog megtartani, melyre mindenféle állatnak vászentés helyről leendő felbajtása szabályszerű marhalevéllal megvan engedve. Minden iparos és kereskedő, valamint az utazó iparosok és kereskedők, akik elárúsítás céljából jönnek a vásárra, kötelesek iparigazolványukat magukkal hozni. Akik iparigazolványukat nem hozzák magukkal, azoknak nem fog megengedtetni az árúsítás a vásáron. Ez a rendelet úgy az idegenekre valamint a helybeliekre vonatkozik. Az árúsító helyek klostása és ellenőrzése végett a vásárra jövő minden iparos és kereskedő köteles iparigazolványát a vásári hatóság felhívására felmutatni. Akinek nincs iparigazolványa, az nem kap elárúsító helyet a vásáron. A vásártéren senkinek sem szabad árúsító helyet elfoglalni, míg azt a vásár rendezésével megbízott tisztviselő meg nem hátrózza. Novisad szab. kir. város rendőrkapitányi hivatal, 1922. évi április hó 22-én. Jovan Banjanin s. k. főkapitány.

— **Herceg Ferenc képes szépirodalmi hetilapjának az Uj Időknek új száma közli Csathó Kálmán új regényét, Szomaházy Istvának a tőzsdéről való érdekes feljegyzését, Erdődy Mihály kedves jelenetét: Leys rejtélyes novelláját, Annie Vivanti, Andersen György és Szathmáry István versét, valamint a szerkesztő nagy népszerűségnek örvendő rovatát a szerkesztői üzeneteket. Beöthy Zoltárról, Herceg Ferenc, Hatvány báró klaustrásáról Lyka Károly irt ebbe a gazdag és tartalmas számba. Wisner Leó a Colidge-díj nyertese elmondja benne ifjúságának történetét. Számos időszerű és művészi kép teszi teljessé az Uj Időket, amelynek előfizetési ára Jugoszláviában negyedévre 25 dinár, mely összeg a Magyar Általános Hitelek szabadkai főköja után utalható át. Mutatványzárai ingyen küld a kiadóhivatal Budapest VI. Andrassy-ut 16.**

— **A magyarországi háztulajdonosok kongresszust tartanak.** A pécsi háztulajdonosok szövetségének kezdeményezésére a háztulajdonosok a közeli napokban — miként budapesti tudósítónk jelenti, Budapesten országos kongresszust tartanak. Az érdekes nagygyűlés programja a következő: A) A háztulajdon jog visszaszerzése. B) A lakáshatal problémája. C) A háztulajdonviszonyok. D) Országos szervezede kérdés. E) Az építkezés megindítása. F) Politikai állásfoglalás a háztulajdonosok és az építőipar érdekében. Az érdekes gyűlésen az összes politikai pártok delegátusai résztvesznek és soha nem precízírozni fogják álláspontjukat avval a memorandummal szemben, amelyben a háztulajdonosok a kongresszus-

son hozni fognak és amelyet a kormánynak át fognak adni.

— **Enver pasa a bolsevisták ellen.** Miként Konstantinápolyból jelenti a „Wiener Auslandskorrespondenz” lapunknak, Kabulból érkezett hírek szerint Enver pass, aki kosszu időn át a kemalisták moszkvai követe volt és akit a szovjetkormány, a bugharai antibolsevista főklők élére állított és a szovjettel minden összeköttetést megszakított. Enver pasa a ludiai mohamedánokkal is érintkezésbe lépett és ezek segítségével nagy pánszlám felkelést akart szervezni.

— **A KSOD jogerősen elvesztette a pert a menekült vasutasokkal szemben.** Budapestről jelenti a „Délrácška” tudósítója. Miként ismeretes, a trianoni békeszerződés megkötése után a Kassa odenbergi vasút mintegy 200 alkalmaotja, akik a cseheknek a hűségükért nem akarták letenni, repatriált Magyarországra. A KSOD budapesti igazgatója a repatriált tisztviselőknek február 28-ig folyósította a fizetést, ezután azonban megtagadta avval a mego olással, hogy a társaság összes vonalát cseh imperium alá kerütek. Az alkalmazottak közül 11 családos ember pert indított a budapesti járásbírósnál. A bíróság az alkalmazottak javára döntött, mire a KSOD budapesti igazgatója felebezést jelentett be a budapesti büntető törvényszék munkügyi felelőseinek tanácsához. E felelősökkel tanács ma tárgyalta az ügyet és kimondta, hogy a szolgálati viszony a KSOD és az alkalmazottak között jelenleg is fennáll. Az indoklás szerint a trianoni békeszerződés ugyan már alkotórészévé vált a magyar jognak, azonban a bíróság úgy látja, hogy sem a trianoni békeszerződés, sem pedig a csehslovák állam által kibocsátott jogszabályok a magánosok által közvetlenül kötött szerződéseknél hatályosabbak nem lehetnek.

— **A budapesti tudósító irodák ma értesítették a veük összeköttetésben álló vajdasági lapokat, hogy „rajtuk kívül álló okok miatt” a további tudósítást május 1-ével megszüntetik.** Miután a vajdasági lapok külföldi anyaguk nagy részét a részóta szervezett és hatalmas apparátussal dolgozó budapesti társulati irodáktól kapták, ez az érthetetlen intézkedés érzékenyen sújtja a Vajdaság sajtóját. Remélhetőleg nem ez az intézkedés akar a portorosei egyezmények végrehajtása lenni?

— **Ujságíróértekezlet Varsóban.** Bukarestből jelenti: Az „Aurora” írja, hogy Nincsić külügyminiszter kezdeményére a kizantant és Lengyelország ujságírói elhatározták, hogy Varsóban érkezelere ülnek össze, ahol a szorosabb együttműködés módjait fogják megbeszélni.

— **Tennis.** Az Artézi fürdő melletti tenispályákon a kedves időjárás következtében már kezdetét vette a rendszeres teniszjáték. Amint értesülünk, kellő számu jelentkezés esetén mindhárom tenispályának új burkolattal való bevonása és átalakítása van tervbe véve, miathogy a szakszabályok előreláthatólag több bajnoki mérkőzés rendezése lesz. Fiamann Peti, a teniszszakszabály utkára ezúton hívja fel a játékosok szándékát, hogy bejelentésüket nála e hó 15-ig tegyék meg, hogy a csoportbeosztás megjelölhető legyen. Számszám 100 dinár.

— **A Hétfői Ujság e hó 24-től kezdve minden hétfőn reggeli hat órakor kerül az olvasókhoz. Ugyanebben az időben vásárolható lesz az összes vojvodinai városokban és nagyobb községekben. A leggyorsabb és legmegbízhatóbb távirati értesítésekben fogja közölni a legfontosabb világeseményeket, valamint bő sportrovatban a vajdasági városok és Budapest, Bécs és Zagreb vasárnapi sporteredményeit. Szerkesztőség és kiadóhivatal Gantenbergnymoda Novisad, Szabadság-tér. Telefon 98. A lap kiadóhivatala felkéri a vidéki árúsítókat, hogy a példányszám kialakulásáról a legsürgősebben értesítsék. A körleveleket esetleg nem kapott bizományosok forduljanak a kiadóhoz.**

Egy gramophon

és egy varrógép eladó. — Cim: Batory-utca 33. szám. 1-1

SPORT

— **Rovatvezető: Nemes Károly**

* **NAK—Topolyai SC 1:1 (0:1).** Bíró: Polák. A barátságos mérkőzés mindvégig a NAK uralta a helyzetet, de a topolyaiak kitűnő közvetlen védelme mindvégig hősiessé védte kapuját. Az abnormális talaj és a hatalmas szél mindkét felet nagyon akadályozta képességeinek kifejtésében. A TSC-ben Faragó, Beer, Bónis, Uri és a kapus mutattak nagy képességeket. A NAK-ban a fedezetsor volt a legjobb rész. A csatársorban Ecet, Lerch és Bertók voltak a mezőnyben jók. A védelemben Róka mint hátvéd meglepő jól játszott, Gáspár még mindig lábában éri a Makkabi ellen szenvedett sérülését, amely ezúttal is akadályozta képességeinek teljes kifejtésében. A topolyaiak a mérkőzés 2 percében rúgják goaljukat a kapus hibájából. A NAK Lerch révén egyenlített a 2. félidő 2. percében.

* **NAK-Makkabi komb.—NTK-OSKV komb. 3:3 (2:3).** Bíró: Gladovics. A hétfőn megtartott mérkőzés minden tekintetben megérdemli, hogy megelégedéssel írjunk róla. Kombinált csapatok aligba mutattak még városunkban olyan nivós, izgalmas és fair játékot mint ezúttal. Az OSKV—NTK csapat egy árnyalattal jobb volt ellenfelénél ami érthető is, ha meggondoljuk, hogy míg az ő csapatuk komplett összeállításban játszott, addig a NAK—Makkabi csapatot öt játékos hiányzott az eredeti összeállításból. A közönség mindkét tábora nagy lelkesedéssel figyelte a mérkőzés mozzanatait és már rég hallottunk annyit tapost, mint ezúttal a 22 játékos kapott a két csapat a következő összeállításban játszott: NAK—Makkabi Stern, Gáspár, Weisz—Sztika, Weisz II, Schmidt—Bertók, Nemes, Lerch, Bence, Ecet. NTK—OSKV: Kovracsek, Dudás, Ovári—Gargis, Miskolci, Tyeremov—Weisz, Kriczkov, Száraz, Sevlcs, Schäffer. A játék rövid leírása: Az NAK—Mabbabi csapat kezd és remek összejátékkal szebbnél-szebb támadásokat vezet Kovracsek kapuja ellen. Tíz perces eredménytelen fölény után Schäffer vezet az első veszélyes NAK—OSKV támadást, melyet Gáspár kornere ment. Ezután ismét az N—M csapat vezet több támadást, melyek nagyobb részét Bertók intéli. Egy alkalommal közepre adott labdjára összefutás keletkezik, melyből Lerch védhetetlen goalt lö a kapu jobb felső sarkába. Egy perc sem mulik el és már kiegyenlített az N—O. Weisz centerét Sevlcs f-jell, Gáspár oldalról a veszélytelen labdára ugorva öngoalt vét. 1:1 — Az N—O csapat jön fölénybe. Sevlcs több jó helyzetben hibáz. Kriczkov is eiroat egy biztos helyzetet. Felszabadulván az N—M csapat, Kovracseknek ad ismételtlen dolgot. A 31. percben Bertók magas centerét a kifutó Kovracsek mellett Bence nyolc méterről a kapuba vágja 2:1. Az öröm ismét rövid életű, mert két perc múlva Sevlcs, Száraz passzával a kapu elé érkezik és goalt lö. Könnyen elhárítható goal volt. Mezőnyjáték után a félidő utolsó percében Sevlcs kornerből még egy goalt fejel 3:2.

A II. félidőben teljesen egyenlő ellenfélnek bizonyult a két csapat. Az N—M csapat szép kombinatív játékkal míg az N—O csapat lerohanásokkal többnyire Schäffer révén operált. A 10. percben Bence beadását Nemes lepos lövéssel a hálóba juttatja 3:3. A játék további részében mindkét kapus ügyesen ment több nehéz labdát. Az N—M csapatban Sztika, Weisz, Bertók, Lerch és Bence, az N—O csapatban Dudás, Sevlcs és Schäffer voltak ki.

* **NAK Ifj.—Orosz csapat 1:0 (0:0)** Bíró Sztrubal. A NAK kiváló junior csapata rendkívül értékes győzelmet aratott a karlócrai oroszok felett. A vendégcsapat kevés technikával de annál nagyobb fizikummal dolgozik játék közben, jó játékosuk csak 3—4 van, ezek között a kapus, aki nagy vereségtől mentette meg csapatát. A NAK kistermetű játékosai hatalmas technikájukkal és határtalan küzdőképességükkel biztosították maguknak a győzelmet. A győztes goalt Grünberg Viktor rúgta.

* **OSKV—Sokol 3:0 (0:0).** Bíró: André. A bajnoki mérkőzést biztos fölényrel nyerte a helybeli csapat. A csapat-legjobb része a csa-

fársor volt hol Száraz, Kricskov, Sevicz elsőrangú játékot mutatott. Az első félidő dacára az OSKV főlényének goal nélkül mult el. A második félidőben a Sokol már hikkummal sem bírta és könnyen rugott az OSKV három goali a belgrádi csapat kapujába.

* **Staribecsei Sokol — St. Kanizsai AK. 1:0** (1:0) A becei csapat az első félidőben el is goalját Tejás gyönyörű löszökével Belovári révén. A második félidőben Kanizsa nagy fénybe jut, de Balcár és Tejás kitűnő védő játéka minden támadást megtörik. A becei csapat legjobb embere Lazarov kapus volt mellette még Tolás és Balcár voltak jók. Kanizsai csapatban Boró és Losonc I. voltak jók. Bíró Segediná: Suboica.

* **Magyarország — Ausztria 1:1** (0:1) (45.000 néző). A magyar csapat Vegl II. helyén Takácssal játszott. Az első félidőben a gyora osztrák csapat nagy fényben volt de goalt csak az utolsó percben tudtak elérni Neuhaus kapus hibájából. A második félidőben a magyar csapatot mlaba kleserítették volna. Orth—Molnár szebbnél szebb kombinációja a 7. percben Molnár remek goalját eredményezi. A magyar csapat ez után is fényben marad de Kanhäuser mindent véd. A mérkőzés utolsó 10 perce megint az osztrákoké, de Mandl, többször nagy szerencsével, mindent ment.

* **A J. Makkabi nagy játékos vesztesége.** A keddi nap folyamán Csillag és Hippich Zomborba utaztak és újra az Amu örökben játszanak. Hszariti pedig a napokban végleg Suboticára költözik.

* **A NAK atletáinak ismerkedési estéje** ma van a Gyülvészi vendéglőben.

* **Hazena.** Felkérem mindazon NAK. nő tagjait, akik a NAK. hazena csapatában játszanak óhajtaniak azok ma szerdán d. u. 6 órakor a beosztás céljából a NAK. pályán sziveskedjenek megjelenni. A szakosztály vezető.

* **Választmányi ülése** van holnap este 8 órakor a NAK nak a Maros-f. le vendéglőben.

* **A beogradi bajnoki eredmények:** BSK—Salavia 5:1, Vardar—Konkordia 8:1.

* **Megerősödött a beogradi bírói kar** Csajági Henrik belépésével. Csajági már 14 év vezetni fog bajnoki mérkőzéseket.

Egyéb eredmények:

Bácska—Sport 4:0,
Sloga—Konkordia 4:0,
Temerini TC—Csurog AC 4:1.

Felelős szerkesztő: **Dr. Szlezák Rezső.**
Kiadótulajdonos: **Fáth Ferenc és társai.**

Apró hirdetések.

Okleveles GAZDÁ-TISZT, aki a bácskai és bánáti nagybirtokokon hosszabb ideig önállóan működött, úgy a külterjes, mint a belterjes gazdaságban, u. m. szőlő és gyümölcs termesztésben, a szőlőmészesítés, zöld és fás ojtásban, szőlőhajtásban, konyhakertészeten kívül járatos, SHS. államban a hegyi gazdasági tanfolyamot most végezte, azonnali belépésre állást keres. Ajánlatokat Antók Anna könyvkereskedésbe Stari-Becej kér. 1-1

BEJÁRÓNÓ kerestetik Zrinyi Ilona-utca 34. sz. 2795-1-1

Egy rövid, jókarban levő ZONGORA azonnal eladó. Cim a kiadóban. 2794-1-2

IZLÉSES NYOMTAT-VÁNYOKAT készít Novisadon a Gutenbergkönyvnyomda, Szabadság-tér 1. 1-10

Kátrány és vasáru

nagy tételben raktárra érkezett nagyban és kicsinyben a legolcsóbb árban kapható Kuszli Gyula vaskereskedésében, — Novisad, Temerini-utca 8. sz. Kérjen árajánlatot 2-3

Futaki-utcza 124-es számú ház szabad kézből 2789-2-3

azonnal eladó.

Bővebbet Pletikoszics József közművesmesternél Mátyás király u. 25.

Eladó egy jóforgalmu 2725-9-10

ESZTERGÁLYOS és FAÁRUGYÁR

üzemben megtekintető vagy bővebb felvilágosítás nyerhető

Ábel Miklósnál Rula, Bácska.

Ca 6000 Kalória hosszulángu kőszén

Petrovács és Lupényből. Báná i állomáson vasgomban átvéve (utánmérlegelve) teljes akkreditív ellen kapható vaggontételekben. Megrendeléseket felvesz Dr. J. K. Trey. Levelek „Deutsches Volksblatt” kiadó irodáiba irányítandók Novisadra. 2 2

Ügyes, szakavatott

Utazót

ki bebizonyítható jó eredménnyel Jugoszláviában utazott, gyári vállalat-hoz azonnali belépésre kerestetik. — Előnyben részesülnek, akik a horvat és német nyelven kívül a magyart is bírják. — Ajánlatok „Nagy Jövedelem II-C-45” jellegével küldendők az Interreklam r. t. hirdető irodájába Zagreb, Ilica 21. 2787-2-2

Hentesüzletben jártas

Elárusítónő

kerestetik azonnaira F. Obermüller és Társa céghez. 2783 2-3

Alkalmi vétel

szép modern hálószoba bútor elköltözés miatt jutányos árban azonnal eladó. — Megtekinthető: Fa-tér 1. szám alatt Bogdánovics Pálnál. 1-1

Szállítási és Fuvarozási Vállalat.

Telef. 270. **KRUMESZ PÁL** Telef. 270.

UJVIDÉK, FUTAKI-UTCA 82. SZÁM ALATT.

elvállal helybeli és vidéki áru fuvarozást teherautóval vagy stráfkocsikkal és áruberaktározást.

Hölgyek figyelmébe!

Kü föld legnagyobb városaiban több évi működés után Novisadon (Kiszácsi u. 20)

Modell-házat

nyitottam, hol eredeti modellek után a legutolsó divat szerint, a legizlésebben készítek női ruhákat, úgy angolt, mint franciát. Külföldön elismert kiváló szabász és ruhatervező van műhelyemben alkalmazva. Átalakításokat teljesen és jutányosan készítek.

Fehér Imréné.

BENZIN

gép, henger, motor-, autóolaj, favolta, kocsikenőcs, petroleum, zománcfesték, anilinfesték és kétszer finomított kénport jutányosan ajánl

ifj. **FRANZ JÓZSEF**

Palánka (Bácska.) 2782-2-6

GÉPEKET

készpénzért és részletfizetésre elad, — továbbá géprészlet, tüket, olajat stb. és összes gépek javítását vállalja

BOURNE és TÁRSA

Novisad, Miletity (Kenyér) utca 4.

Német magyar

2779-2-7

LEVELEZŐ (NŐ)-t

keres helybeli kereskedelmi cég. Cim a kiadóhivatalban.

százalékos leggyorsabban és legolcsóbban mindennemű könyvnyomdat munkák

GUTENBERG

könyvnyomdában Novisad, Szabadság-tér 1. szám alatt (a róm. katólikus templommal szemben). — Telefon 98.